

[Energiministeren]

det ønskelige i at bevare virksomheden som et handledygtigt kommercielt foretagende. Begge forslag bygger derfor på, som vi allerede har været inde på det i den foregående debat, at virksomheden fortsætter som aktieselskab med de sædvanlige ledelses- og ansvarsprincipper. Forskellen kommer ind ved valget af de midler, der skal sikre, at formålene bliver nået. De ordninger, som de to lovforslag anviser for den parlamentariske kontrol, er således en hel del afvigende.

Regeringen finder det foreliggende lovforslags ordning betænkelig i flere henseender.

For det første savner vi nok den klarhed, som har været en af de væsentligste begrundelser for at gennemføre en lovgivning for selskabet.

Dernæst synes lovforslaget ikke tilstrækkeligt at tilgodese, at folketinget eller det udvalg, som vi drøftede for lidt siden, selv får forelagt dispositioner – såsom påbegyndelse af nye former for virksomhed – som der efter regeringens opfattelse bør ske en egentlig parlamentarisk stillingtagen til.

For det tredje vil det foreslåede repræsentantskab med de meget vidtgående funktioner, der tillægges det efter lovforslaget, føre til en vanskelig opgavefordeling mellem folketinget, ministeren og selskabet. Derved indskrænkes ministerens beføjelser over for selskabets ledelse og således hans parlamentariske ansvar, uden at det overføres til andre. Jeg synes, det er særdeles tvivlsomt, om folketinget får lejlighed til at give de nødvendige politiske retningslinjer for selskabets udvikling, ligesom det også forekommer usikkert, hvem der er ansvarlig for efterlevelsen heraf.

Når man vurderer disse spørgsmål, tror jeg, det er meget vigtigt, at man gør sig klart, at der er tale om et selskab med både omfattende og komplicerede aktiviteter. Selskabet sidder inde med væsentlige ressourcer og handlemuligheder, som gør styringsopgaverne anderledes og vanskeligere end i andre tilfælde. Såfremt der ikke skabes klarhed over, hvem der fastlægger de overordnede mål for selskabet, og hvem der påser, at retningslinjerne følges, vil selskabet i realiteten selv komme til at bestemme sin udvikling.

Jeg kan tilslutte mig forslagsstillernes opfattelse af, at ministeren som aktionær ikke skal være bemyndiget til at træffe store og vidtgående beslutninger for selskabets virk-

somhed uden videre. Sådanne dispositioner må efter regeringens opfattelse være undergivet en parlamentarisk stillingtagen, sådan som der nærmere er redegjort for i regeringens lovforslag. Gennem den orientering, ministeren på den måde giver folketinget, bl.a. gennem redegørelsen for den fremtidige virksomhed, vil der ske en politisk, principiel afklaring om selskabets forhold, som den ansvarlige minister vil føle sig bundet af. Jeg tror derfor ikke, at der vil være behov for yderligere indseende med, hvorledes ministeren udøver sine bemyndigelser som aktionær.

Jeg tror, det kan være en farlig tanke at give en i princippet uafhængig tredjeinstans – det er repræsentantskabet, jeg her tænker på – en sådan indflydelse, som lovforslaget synes at indebære. Både ministerens og folketingets indflydelse vil meget let kunne svækkes, og det er efter min mening højst usikkert, om repræsentantskabet kan varetage de væsentlige funktioner, som er tiltænkt det.

Jeg vil ikke afvise, at det kan være hensigtsmæssigt at skabe en ny kontaktflade mellem selskabet og samfundet, men det må efter min mening have en anden karakter af mere formidlende art uden at gribe ind i den sædvanlige parlamentariske ordning.

Det er regeringens opfattelse, at de politiske retningslinjer må udformes i folketinget og formidles til selskabet af ministeren – under sædvanligt parlamentarisk ansvar – med de beføjelser, som tilkommer ham som aktionær. Herved vil være skabt den nødvendige klarhed og sikkerhed i styringen af selskabet.

Det radikale lovforslag splitter efter regeringens opfattelse de samme opgaver op på flere forskellige instanser med konkurrerende myndighed. Derved kan der let opstå tvivl og modsætninger med den konsekvens, at selskabet enten råder selv eller – og det er lige så uheldigt – blokeres som følge af politiske forhold.

Jeg kan endelig ikke se, at det problem, vi drøftede under den foregående behandling vedrørende olierørsafgiften, er tilgodeset i forbindelse med det radikale forslag.

Jeg vil gerne udtrykke håbet om en saglig udvalgsbehandling. Jeg vil naturligvis redegøre for en række af de mere teknisk betonedede problemer og ubelyste sider af lovforslaget, som jeg finder der er, men her ved denne førstebehandling tror jeg det vil være rig-